

ROVANIEMI

KULTTUURI- KUNTOILU- KARTTA

**Keskustan
veistoskävely**

2,5 km – n. 1h

1 Miettunen Sauli **LUONNON OSA (2008)**

Luonnon osa -veistos on muurattu betonista ja kivistä raudasta hitsatun rungon päälle. Betonia on sävytetty, ja kivet on valittu poron muotoja mukaillen. Sarvet on hitsattu ruostumattomasta raudasta, isot kuin puu kivikasan päällä. Poron asento viittaa länkisäärirensä tiellä, auton edessä paikoillansa seisovaan, hivenen pöhköltä näyttävään otukseen, joka ei ymmärrä autojen aiheuttamaa vaaraa. Teos on kooltaan, sarvet mukaan lukien, 300cmx200x150.

Teos on toteutettu osana Pororaito-hanketta. Pororaito-hankkeen tavoitteena on lisätä Rovaniemen kiinnostavuutta kulttuurikohteena ja elävöittää kaupunkikuvaa taiteen avulla. Hanke toteutettiin Lapin taiteilijaseuran kanssa yhteistyössä. Pororaitoteokset ovat: 1, 10, 11 ja 12

2 Pullinen Laila **PRIMAVERA (1964)**

Primavera on Laila Pullisen ensimmäinen julkinen veistos ja se on hankittu pian hänen läpilyöntinäyttelynsä (1963 Helsingissä) jälkeen. Teos sijaitsee Ainonkulman asuintalon sisäpihalla.

Teoksen nimi Primavera (suomeksi kevät) viittaa veistoksen lähtökohdan olleen italialaisen renessanssimaalari Botticellin maalauksen Primavera vuodelta 1478. Botticellin maalauksessa on kolmen sulottaren piirissä tanssiva ryhmä. Pullisen veistoksessa taas on vain kaksi tanssijatarta, joiden puvut hulmuavat. Naishahmot on voimakkaasti abstrahoitu ja tanssintuntu perustuu pitkälle juuri hulmuaviin vaatteisiin. Molemmilla tanssijattarella on yksi täysin realistinen jalka varpainen. Teos edustaa 1960-luvulla Suomeen tullutta informalistista suuntausta, jossa materiaalintuntu oli erittäin tärkeässä osassa. Sileä ja karkean rosainen pinta vaihtelevat teosta elävöittävästi.

Veistoksen on hankkinut asuntoyhtiö Ainonkulman rakentaja Auno Kerola suoraan taiteilijalta. Kerola möi veistoksen myöhemmin asuntoyhtiölle.

3 Huhtamo Kari **TERÄSKONSTRUKTIO (1986)**

Teoksessaan Huhtamo on jäsennellyt tilaa kevyinä viiltoina avaruuteen. Teoksen lähtökohdina ovat ohuet teräksiset linjat. Teräsputki piirtää muodon ja sulkee sisäänsä kappaleen avaruutta. Veistoksen olemus muistuttaa paperille piirrettyjen viivojen luomaa abstraktisuutta ja aineettomuutta.

Fyysisen painontuntu on teoksessa niin vähäinen, ettei se kykene synnyttämään liikevaikutelmaa, vaan teos pysyy paikallaan. Pysyvää tilavaikutelmaa tukee myös veistoksen sisällä oleva pallo, joka ei liity ääri viivojen kaariin eikä siten saa aikaan liikettä, kuten tapahtuu Lapin jällenrakennuksen muistomerkin. Teoksen sisällä oleva pallo pikemminkin pysäyttää liikepyrkimykset täydellisesti.

4 Kivijärvi Harry **FENIX-LINTU (1990)**

Rovaniemen hovioikeuden (ent. Suomen pankin) edustalla sijaitsee Harry Kivijärven veistos Fenix-lintu. Kivijärvi osallistui tällä teoksella Rovaniemen kaupungintalon veistospilpailuun, joka järjestettiin 1987. Kilpailun voitti Kain Tapperin veistos Vuorten synty, mutta kilpailulautakunta suositti myös Kivijärven veistoksen lunastamista myöhemmin. Suomen Pankki ostikin teoksen vuonna 1990.

Veistos jalustoineen on spektroliittia ja se on n. 5 metriä korkea ja yli 2 metriä leveä. Kivijärvi käyttää yleensä mustaa kiveä, mutta hänen mielestään se ei olisi sopinut tähän tarkoitukseen onhan Fenix-lintu tarunhohtoinen ja musta väri luetaan yleensä synkäksi. Alunperin Kivijärvi oli suunnitellut veistoksen materiaaliksi norjalaista sinistä labradoriittia, mutta Suomen Pankki halusi suomalaista kiveä, joten taiteilija päätyi spektroliittiin.

Veistoksen väri on lähellä Aallon arkkitehtuurin pienten yksityiskohtien sinistä. Kivijärvi halusi näin kytkeä veistoksen ympäröivään arkkitehtuuriin. Veistoksen aihe, taru Fenix-linnusta, joka nousee tuhkasta ja lähtee lentoon kuvaa taiteilijan mukaan Rovaniemen nousua sodan jälkeen.

5 Nurminen Matti **KÄRÄJÄKIVET (1995)**

Ovet julkisena taideteoksena Suomessa on harvinainen. Hovioikeuden ovireliefissä rovaniemeläissyntyinen Matti Nurminen on tyylytellyt vanhaa oikeuden symbolia kärjäkiviä.

Matti Nurminen on syntynyt vuonna 1947 Rovaniemellä. Nykyään hän asuu ja työskentelee Helsingissä. Nurminen on yksi minimalistisen taiteen uranuurtajista Suomessa.

6 Olaf Eriksson **6. DIVISIOONAN MUISTOMERKKI (1981)**

Jatkosodan aikainen kuudes divisioona oli koottu 1941 pääasiallisesti Lapin miehistä. Muistomerkki on tehty Jaatilan kylästä löydetystä kvartsiittikivestä.

Heraldikko, vaakunataiteilija ja graafikko Olof Eriksson oli suunnitellut jo vuoteen 1953 mennessä eniten Suomessa kauppaloiden, kuntien ja kaupunkien vaakunoita. Tämän lisäksi hän on suunnitellut mitaleita ja yhdessä Heikki Häiväojan kanssa Suomen markan (1964). Kaikkiaan hän suunnitteli 80 maalaiskunnan, 16 kaupungin ja 10 kauppalan vaakunat ja lähes 150 liike- ja järjestötunnusta (mm. Suomen Kunnallisliiton tunnuksen). Hän suunnitteli myös yli 70 sukuvaakunaa.

7 Liimatainen Kirsti **KARJALAPATSAS (1957)**

Ruokasenpuistossa sijaitsee Kirsti Liimataisen vuonna 1957 tekemä ja Lapin karjalaisten pystyttämä Karjalapatsas. Patsas on punaista graniittia ja siinä on Karjalan vaakuna sekä teksti: "Tää on kosketus kotoa kallihista Karjalasta omalta oloperältä yhteistyön yrittämältä."

8 **Kylänpää Hannele** **ÄITI-LAPPI (1989)**

Lapin lääninhallituksen pihalla sijaitseva noin 7 metrin korkuinen myyttinen Äiti-Lappi on kuvanveistäjä Hannele Kylänpään ensimmäinen julkinen veistos.

Kylänpää käyttää veistoksissaan päämateriaalina pronssia. Hänen materiaalinkäsittely on hyvin ilmeikästä ja monivivahteikasta ja se sopii ja tukee hyvin hänen aihemaailmaansa: Kylänpää kuvaa mielellään liikettä, lapsia ja eläimiä eri tilanteissa.

Teoksen lähtökohtana on keveys ja ilmavuus - teoksellaan taiteilija haluaa rikkoa raskaan pronssin tunnun. Vaikka veistos onkin suuri ja raskaasta materiaalista, se on muodoltaan kevyt ja eloisa - ohut varsi pyrkii haihduttamaan massan lähes olemattomiin.

Veistoksen on hankkinut Valtion taideteostoimikunta Lapin läänin taidetoimikunnan aloitteesta. Toimikunta kutsui veistoksen tekijäksi Hannele Kylänpään, joka sai vapaat kädet teoksen toteuttamiseen.

9 **Engblom Tom** **OONKO MIE TIELLÄ? (2008)**

Tom Engblom kertoo: Poroja näkee toki metsässäkin, jos sinne pääsee tai vaivautuu menemään. Yleisimminhän näitä olentoja tulee vastaan maantiellä, jossa ne yleensä ovat tiellä, sananmukaisesti. Tästä syntyi ajatus toteuttaa teos nimeltään ”Oonko mie tiellä”. Betoniporo sai pohjansa kaupungilla usein tavatuista sukulaisista, betoniporsaista.

Kaappiporo sai ideoinnin tueksi pohjaa sanonnasta: kaapin paikan määrää! Ja jos mies on kaappi, niin kyseessä on iso mies. Lopputuloksena toteutui feminiinisen ja maskuliinisen betoniporon keskustelu, jossa otetaan mittaa toisesta, niin kuin missä tahansa perheessä. Tiellä tietenkin.”

10 **Tapper Kain** **VUORTEN SYNTY (1988)**

Vuonna 1987 Rovaniemen kaupunki järjesti veistoskilpailun, jonka tarkoituksena oli hankkia idea-luonnoksia uuden kaupungintalon yhteyteen sijoitettavasta veistoksesta. Veistoksen tuli sopeutua Alvar Aallon arkkitehtoniseen kokonaisuuteen ja symboloida Rovaniemen kaupunkia. Tämän kilpailun Kain Tapper voitti teoksellaan Vuorten synty. Tapperin mukaan Vuorten synty kuvaa Rovaniemen nousua sodan jälkeen. Päinvastaisesta suunnasta katsoen se kuvaa ihmisten ja rakennusten vähittäistä maatumista.

Teoksessa on kuusi osaa, joista ensimmäinen on painauma nurmikossa, kaksi seuraavaa osaa muodostuvat nurmipinnan kohoumista, joista pilkistää pienet kivenlohkareet ja kolme seuraavaa osaa muodostuvat kivenlohkareista koostuvista rakennelmista. Teoksen materiaalina on käytetty punaista graniittia, maata ja ruohoa. Teoksen pituus on noin 120 metriä ja korkeimmillaan se on 2,3 metriä.

11 Huhtamo Kari **M. A. CASTRÉNIN MUISTOMERKKI (1986)**

Kirjaston pääsisäänkäynnin viereisellä ulkoseinällä on M. A. Castrénin muistomerkki. Teos perustuu Alvar Aallon tekemään luonnokseen. Lopullisen toteutuksen on tehnyt Kari Huhtamo lisäten teokseen “huhtamolaiset” kirkkaat teräskaaret ja pallot. Teos on pääosin pronssia ja kuvaa suomalais-ugrilaisen tutkimuksen uranuurtajan M. A. Castrénin (1813–1852) matkoja Lappiin ja Kuolan niemimaalle.

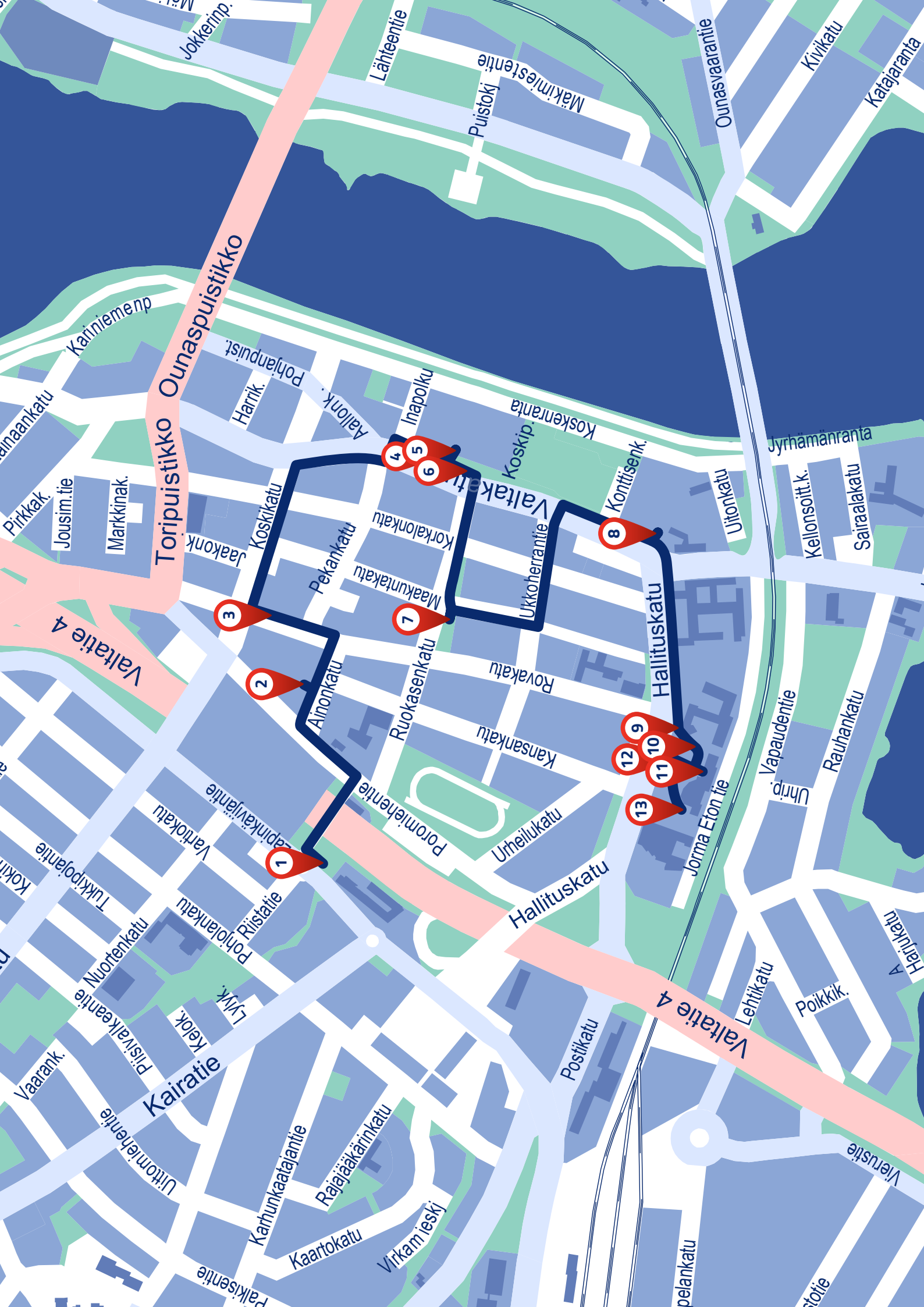
12 Immonen Risto **ULOSMARSSI (2008)**

Massiivinen teräslevy muodostaa teokselle kehyksen, jossa kaksiulotteisuus muuttuu kolmiulotteisuudeksi poron kääntyessä ja “marssiessa ulos” veistoksesta. Näin samassa teoksessa nähdään sekä poron positiivi että negatiivi. Kuviot muodostavat näin veistoskonaisuuden, joka “elää” katsottaessa teosta eri kulmista.

Ulosmarssi-teoksen materiaalina on massiivinen teräslevy, joka painaa noin 600 kiloa. Sen koko on 200 x 250 cm, vahvuus on 15 mm. Levystä on polttoleikkaamalla irrotettu porokuvio, joka on käännetty sijallaan 45 astetta ja edelleen hitsattu kiinni. Leikkausjäljet ja terävät särmät on hiottu ja pyöristetty. Pintakäsittelyä ei ole, vaan teräs saa ruostua, jolloin siihen tulee ruosteenruskea pintaväri. Polttoleikkaustyö ja osa hitsaustyöstä toteutettiin Marttiini Metal Technics Oy konepajalla, joka toimi teoksen tukijana ja sponsorina.

13 Tuomivaara Teuvo **LOIKKA (2008)**

Loikka-työn lähtökohtana olivat poroa pelkistävä kaariteema ja pohjoinen valo. Useiden luonnosten ja pelkistysten jälkeen Tuomivaara päätyi kahteen vastakkaiseen kaareen. Varsinainen porofiguuri on valmistettu puusta ja sen vastakaari sarvet ja/tai aurinko on tehty teräksestä. Puuosio on veistetty suuresta kelohongasta, joka on tervattu kahteen kertaan. Teräskaaret on taivutettu konepajassa Oulussa. Kaariin on hitsattu eripituisia haaroja. Ne kuvaavat poronsarvia ja/tai auringonsäteitä. Tuomivaaran tavoitteena oli pelkistää porofiguuri äärimmilleen, liittää samaan muotoon pohjoinen valo.

Ounaspuistikko

Valtatie 4

Kairatie

Hallituskatu

Hallituskatu

Valtatie 4

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13

Jokkerinp.

Kariniemenp.

Pirkkak.

Jousim.tie

Markkinak.

Harrik.

Pohjanpust.

Aallonk.

Inapoku

Lähteentie

Puistokj

Makimiestentie

Ounasvaarantie

Kivikatu

Katajaranta

Pekankatu

Koskikatu

Koskip.

Koskenranta

Uitonkatu

Jyrhämäranta

Kellonsoitt.k.

Sairaalakatu

Ukkoherrantie

Konttisenk.

Uitonkatu

Valtatie 4

Ukkoherrantie

Konttisenk.

Hallituskatu

Jorma Eion tie

Vapaudentie

Rauhankatu

Uhrp.

Kansankatu

Rovakatu

Maakuntakatu

Korkalonkatu

Koskikatu

Pekankatu

Aionkatu

Ruokasenkatu

Pormiehentie

Urheilukatu

Kansankatu

Hallituskatu

Lehtikatu

Poikkik.

Vierustie

Karhunkaatajantie

Rajajaakärinkatu

Kaartokatu

Virkam leskj

Postikatu

pelankatu

Vierustie

Uttomiehentie

Kairatie

Kelok.

Lyyk.

Pohjankatu

Nuortenkatu

Pohjanpust.

Uppinkävijantie

Vartiokatu

Kokkin.

Tukkipojan tie

Vaarank.

Piisvalkeantie

Karhunkaatajantie

Rajajaakärinkatu

Kaartokatu

Virkam leskj

Postikatu

pelankatu

Vierustie

Uttomiehentie

Kairatie

Kelok.

Lyyk.

Pohjankatu

Nuortenkatu

Pohjanpust.

Uppinkävijantie

Vartiokatu

Kokkin.

Tukkipojan tie

Vaarank.

Piisvalkeantie

Karhunkaatajantie

Rajajaakärinkatu

Kaartokatu

Virkam leskj

Postikatu

pelankatu

Vierustie

Kuntoile kulttuuria

Rovaniemen julkiset veistokset ja muistomerkit kuvaavat kaupungin jälleenrakennuskauden jälkeistä aikaa. Veistosten tekijöinä on valtakunnallisesti kuuluisia kuvanveistäjiä, jotka ovat toteuttaneet teoksia tilaustöinä tai avoimien kilpailujen tuloksena. Tutustu Rovaniemen julkisiin taideteoksiin Kulttuurikarttojen avulla. Valitse itsellesi sopiva kartta.

www.rovaniemi.fi/kulttuurikuntoilu